

การสำรวจความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮ
อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม
Satisfaction Survey on Teaching and Learning at Nong Hai School Wapi Pathum
District Maha Sarakham Province

จิรวดี พลพันธ์

Jirawadee Phonkan

ครู โรงเรียนบ้านหนองไฮ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

Teacher from Nong Hai School Mahasarakham Primary Educational Service Area Office 2

*Corresponding Author Email: jirawadeephonkan789@hotmail.com

Received: 21 January 2025

Revised: 3 March 2025

Accepted: 4 March 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม และ 2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 32 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจงทั้งหมด แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.68$, S.D. = 0.29) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ซึ่งเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 5 อันดับแรก ได้แก่ 1.1) ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.24) 1.2) ครูประเมินผลการเรียนอย่างเป็นธรรม ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.38) 1.3) ครูให้โอกาสนักเรียนซักถามปัญหา ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.28) 4) ครูมีบุคลิกภาพ การแต่งกาย และการพูดจาที่เหมาะสม ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.32) 5) ครูเข้าสอนตรงตามเวลา ($\bar{x} = 4.72$, S.D. = 0.30) ตามลำดับ และ 2) ข้อเสนอแนะต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย 2.1) การปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน 2.2) การใช้เทคโนโลยีในการสอน 2.3) การพัฒนาทักษะของครู 2.4) การเสริมสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ 2.5) การสร้างความร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครอง และ 2.6) การประเมินผลการเรียนการสอน

คำสำคัญ: การสำรวจความพึงพอใจ, การเรียนการสอน, จังหวัดมหาสารคาม

Abstract

This research consists purposes were 1. to study the level of satisfaction with teaching and learning of Ban Nong Hai School Wapi Pathum District Maha Sarakham Province and 2. to study suggestions for teaching and learning of Ban Nong Hai School, Wapi Pathum District Maha Sarakham Province. This is a quantitative research The research instrument is a questionnaire The sample group is 32 Mathayom 3 students of Ban Nong Hai School Wapi Pathum District Maha Sarakham Province who were selected by purposive sampling. The data collected from the questionnaires were analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean, and standard deviation. The research results found that 1) the level of satisfaction with teaching and learning of Nong Hi School, Wapi pathum District, Maha Sarakham Province was at the highest level overall ($\bar{x} = 4.68$, S.D. = 0.29) and when considering each aspect The top 5 items arranged from highest to lowest mean were: 1.1) Teachers accept students' opinions ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.24) 1.2) Teachers evaluate learning outcomes fairly ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.38) 1.3) Teachers give students opportunities to ask questions ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.28) 4) Teachers have appropriate personalities dress and speech ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.32) 5) Teachers arrive on time ($\bar{x} = 4.72$, S.D. = 0.30) respectively and 2) Suggestions for teaching at Nong Hi School Wapi pathum District Maha Sarakham Province consists of 2.1) improving the teaching curriculum 2.2) using technology in teaching 2.3) developing teachers' skills 2.4) strengthening the learning environment 2.5) creating cooperation with the community and parents and 2.6) evaluating teaching and learning results.

Keywords: Satisfaction Survey, Teaching and Learning, Maha Sarakham Province

บทนำ

การศึกษา (Education) เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลและสังคม การศึกษาที่ดีไม่เพียงแต่ให้ความรู้แก่ผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังช่วยเสริมสร้างทักษะชีวิตที่จำเป็นในการเติบโตและมีความสุขในสังคม ซึ่งโรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เป็นสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาและเสริมสร้างความรู้ในทุก ๆ ด้าน ให้แก่ผู้เรียน โดยการเรียนการสอนในโรงเรียนนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาที่สามารถสะท้อนถึงความต้องการและความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ของโรงเรียนขยายโอกาส เป็นต้น

การศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนในโรงเรียนบ้านหนองไฮ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนและคุณภาพของการศึกษาที่ได้รับ การสำรวจความพึงพอใจนี้ จะช่วยให้สามารถวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้ง ยังสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามหลักสูตรที่กำหนด ซึ่งจากการเรียนการสอนในโรงเรียนบ้านหนองไฮ มีการใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและมีความเหมาะสมกับผู้เรียน เช่น การสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ภายในและนอกห้องเรียน ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะที่สำคัญให้กับนักเรียน ตลอดจน ในด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนบ้านหนองไฮได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนา

การศึกษาและการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น การสนับสนุนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นการจัดหาทรัพยากรทางการศึกษา การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ หรือการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ฯลฯ การศึกษาความพึงพอใจในการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮจึงไม่เพียงแต่เป็นการประเมินผลการเรียนการสอนในปัจจุบันเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างพื้นฐานเพื่อการพัฒนากระบวนการศึกษาที่มีคุณภาพในอนาคต การศึกษานี้จะช่วยให้โรงเรียนและชุมชนสามารถร่วมกันพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น เพื่อสร้างผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นแก่ผู้เรียนและเสริมสร้างคุณภาพการศึกษาของประเทศในระยะยาว สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ 2560 ที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้จัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้ คู่คุณธรรมและการศึกษาให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึก ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุน การค้นคว้าวิจัยใน ศิลปะวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดการศึกษาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญา ท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งในการจัดการศึกษาของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติและให้ความคุ้มครองการจัด การศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพ (ราชกิจจานุเบกษา, 2560) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้ให้ ความหมายของคำว่า “การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคม โดยการ ถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยการจัด การศึกษาให้ยึดหลัก 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) การพัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (ราชกิจจานุเบกษา, 2562)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อกระบวนการเรียนการสอนที่จัดขึ้นในโรงเรียน โดยมุ่งเน้นการ สำรวจในด้านความพึงพอใจในด้านวิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน ทั้งนี้ เพื่อจะช่วยให้โรงเรียนได้ทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของ ระบบการเรียนการสอนที่สามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น รวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม อีกทั้ง การวิจัยนี้ ยังมีความสำคัญเนื่องจากสามารถนำ ข้อมูลที่ได้มาใช้ในการวางแผนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนบ้านหนองไฮให้ดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน และการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียน โดยการวิจัยนี้จะช่วยให้โรงเรียนสามารถปรับปรุงการศึกษาให้ตอบโจทย์กับความต้องการ ของผู้เรียนและเกิดการพัฒนาได้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

การบทวนวรรณกรรม

โรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม เป็นโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งทางโรงเรียนยังมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการศึกษา เช่น การจัดหา ทรัพยากรรับ-ส่งนักเรียนและการพัฒนาห้องคอมพิวเตอร์ที่ได้รับการสนับสนุนจากศิษย์เก่าและผู้มีจิตศรัทธา การมีส่วนร่วมของชุมชน และการสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองไฮ เป็นต้น จากข้อมูลดังกล่าว สอดคล้องกับ Fields et al. (2022) กล่าวว่า การเรียนรู้ที่เน้นชุมชนโรงเรียนแห่งนี้ยึดหลักการของหมู่บ้านแห่งการเรียนรู้ ซึ่งการศึกษาเชื่อมโยงกับการ พัฒนาชุมชนคล้ายกับการเดินทางที่สร้างการเปลี่ยนแปลงที่บันทึกไว้ในชุมชนชนบทของไทย และ Mufiannoor et al. (2017) ครูสร้างกรอบการเรียนรู้โดยท้าทายให้นักเรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาความเข้าใจ แนวคิด อีกทั้ง Klausmeier (1992) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรได้รับการออกแบบมาเพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะ ผ่านระดับความเข้าใจต่าง ๆ ได้ ตั้งแต่แนวคิดที่เป็นรูปธรรมไปจนถึงแนวคิดที่เป็นทางการ ตามที่ระบุไว้ในทฤษฎีการเรียนรู้แนวคิด แนวทางนี้รับรู้ถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลในอัตราการเรียนรู้ เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนทุกคนสามารถบรรลุศักยภาพของตนเอง ได้ และในทางกลับกัน คำวิจารณ์บางส่วนชี้ให้เห็นว่าการเน้นย้ำมากเกินไปในการเรียนรู้แบบชุมชนและการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม อาจมองข้ามความจำเป็นในการถ่ายทอดความรู้ที่มีโครงสร้าง ซึ่งอาจมีความจำเป็นสำหรับการเรียนรู้พื้นฐานในบางวิชา การสร้าง สมดุลระหว่างแนวทางเหล่านี้ยังคงเป็นความท้าทายในการปฏิบัติทางการศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 32 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 32 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจงทั้งหมด

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของโรงเรียน บ้านหนองไฮ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) ตลอดจน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพภาพของ เครื่องมือ ได้แก่ 1) นำแบบสอบถามพบที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ กับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, น.249) พบว่ามีค่า IOC ระหว่าง 0.80-1.00 และ 3) การทดลองใช้เครื่องมือกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด ซึ่งผลการประเมินมี อำนาจจำแนกแหว่ง 0.25-0.75 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีของ Cronbach (1951, p.274; อ้างในบุญชม ศรีสะอาด, 2558) ซึ่งผลการประเมินค่าความเชื่อมั่นมีค่าความเชื่อมั่น 0.95

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 32 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจงทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติทางการวิจัย

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม

หัวข้อความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ครูมีการเตรียมการสอน	4.67	0.21	มากที่สุด
2. เนื้อหาที่สอนทันสมัยนำไปใช้ได้จริง	4.64	0.29	มากที่สุด
3. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	4.71	0.24	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน	4.58	0.30	มากที่สุด
5. ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และรายบุคคล	4.63	0.22	มากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนสนุกและน่าสนใจ	4.66	0.36	มากที่สุด
7. ครูให้โอกาสนักเรียนซักถามปัญหา	4.73	0.28	มากที่สุด
8. ครูใช้วิธีการสอนและใช้สื่ออย่างหลากหลาย	4.70	0.34	มากที่สุด
9. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน	4.55	0.31	มากที่สุด
10. ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน	4.77	0.24	มากที่สุด
11. ครูเข้าสอนตรงตามเวลา	4.72	0.30	มากที่สุด
12. ครูประเมินผลการเรียนอย่างเป็นธรรม	4.75	0.38	มากที่สุด
13. ครูมีบุคลิกภาพ การแต่งกาย และการพูดจาที่เหมาะสม	4.73	0.32	มากที่สุด
14. ครูตั้งใจสอน ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกแก่นักเรียน ในการทำกิจกรรม	4.69	0.22	มากที่สุด
15. นักเรียนทราบเกณฑ์การประเมินผลล่วงหน้า	4.72	0.37	
รวม	4.68	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.68$, S.D. = 0.29) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ซึ่งเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.24) 2) ครูประเมินผลการเรียนอย่างเป็นธรรม ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.38) 3) ครูให้ออกาสนักเรียนซักถามปัญหา ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.28) 4) ครูมีบุคลิกภาพ การแต่งกาย และการพูดจาที่เหมาะสม ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.32) 5) ครูเข้าสอนตรงตามเวลา ($\bar{x} = 4.72$, S.D. = 0.30) 6) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.24) 7) ครูใช้วิธีการสอนและใช้สื่ออย่างหลากหลาย ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.34) 8) ($\bar{x} = 4.68$, S.D. = 0.29) 9) ครูตั้งใจสอน ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนในการทำกิจกรรม ($\bar{x} = 4.69$, S.D. = 0.22) 10) ครูมีการเตรียมการสอน ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.21) 11) กิจกรรมการเรียนสนุกและน่าสนใจ ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.36) 12) เนื้อหาที่สอนทันสมัยนำไปใช้ได้จริง ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.29) 13) ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และรายบุคคล ($\bar{x} = 4.63$, S.D. = 0.22) 14) กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.58$, S.D. = 0.30) และ 15) นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.31) ตามลำดับ

2. การศึกษาข้อเสนอแนะต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลได้ ดังนี้

2.1 การปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน อาทิ ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยและเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนในยุคปัจจุบัน โดยควรมีการผสมผสานเนื้อหาด้านวิชาการและทักษะชีวิต เช่น การเสริมทักษะด้านการคิดเชิงวิพากษ์ การเรียนรู้ผ่านโครงการ หรือการฝึกฝนทักษะอาชีพที่สามารถนำไปใช้ได้จริง เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับความรู้ที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ในอนาคต เป็นต้น

2.2 การใช้เทคโนโลยีในการสอน อาทิ โรงเรียนควรให้การสนับสนุนให้ครูและนักเรียนสามารถเข้าถึงเครื่องมือการเรียนรู้ดิจิทัล เช่น การใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันที่ช่วยในการเรียนรู้และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน รวมถึงการฝึกอบรมการใช้งานเทคโนโลยีให้กับครูเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอน

2.3 การพัฒนาทักษะของครู อาทิ ครูควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการจัดการห้องเรียน การใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย รวมถึงการเสริมทักษะด้านเทคโนโลยีและการประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมการอบรมและเวิร์กช็อปต่าง ๆ เพื่อเรียนรู้วิธีการสอนใหม่ ๆ ที่สามารถตอบโจทย์การเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละระดับ

2.4 การเสริมสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ อาทิ โรงเรียนควรปรับปรุงห้องเรียนและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เช่น การจัดพื้นที่การเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่นและสร้างแรงบันดาลใจ หรือการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและสามารถเข้าถึงได้ง่ายสำหรับนักเรียนทุกคน

2.5 การสร้างความร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครอง อาทิ โรงเรียนควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้เกิดการสนับสนุนจากทุกฝ่ายในการพัฒนานักเรียน นอกจากนี้ ยังสามารถจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับท้องถิ่น เช่น การฝึกอบรมทักษะอาชีพหรือโครงการพัฒนาชุมชนที่นักเรียนสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

2.6 การประเมินผลการเรียนการสอน อาทิ โรงเรียนควรพัฒนาระบบการประเมินที่สามารถประเมินได้ทั้งระหว่างและหลังการเรียนการสอน โดยไม่จำกัดแค่การทดสอบทางวิชาการ แต่ยังคงมีการประเมินทักษะชีวิต การคิดเชิงสร้างสรรค์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในชีวิตจริง

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม พบว่าระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.68$, S.D. = 0.29) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ซึ่งเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.24) 2) ครูประเมินผลการเรียนอย่างเป็นธรรม ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.38) 3) ครูให้ออกสัปดาห์เรียนซักถามปัญหา ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.28) 4) ครูมีบุคลิกภาพ การแต่งกาย และการพูดจาที่เหมาะสม ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.32) 5) ครูเข้าสอนตรงตามเวลา ($\bar{x} = 4.72$, S.D. = 0.30) 6) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.24) 7) ครูใช้วิธีการสอนและใช้สื่ออย่างหลากหลาย ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.34) 8) ($\bar{x} = 4.68$, S.D. = 0.29) 9) ครูตั้งใจสอน ให้คำแนะนำช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนในการทำกิจกรรม ($\bar{x} = 4.69$, S.D. = 0.22) 10) ครูมีการเตรียมการสอน ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.21) 11) กิจกรรมการเรียนสนุกและน่าสนใจ ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.36) 12) เนื้อหาที่สอนทันสมัยนำไปใช้ได้จริง ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.29) 13) ครูส่งเสริมให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และรายบุคคล ($\bar{x} = 4.63$, S.D. = 0.22) 14) กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.58$, S.D. = 0.30) และ 15) นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.31) ตามลำดับ สอดคล้องกับโยธิน ศิริเอ๋ย (2559) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รหัสวิชา ง 32101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 พบว่า ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียนที่ต่างไปจากครูผู้สอน นักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 76.16 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รหัสวิชา ง 32101 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนเทิดวิทยาคม จังหวัดเชียงราย ในการจัดการเรียนการสอน ครูควรนำนักเรียนทำกิจกรรมนอกสถานที่ให้มากขึ้น รวมถึงสอบถามสิ่งที่นักเรียนต้องการปฏิบัติในเนื้อหาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน

2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านหนองไฮ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม พบว่า 2.1) การปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน อาทิ ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยและเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนในยุคปัจจุบัน โดยควรมีการผสมผสานเนื้อหาด้านวิชาการและทักษะชีวิต เช่น การเสริมทักษะด้านการคิดเชิงวิพากษ์ การเรียนรู้ผ่านโครงการ หรือการฝึกฝนทักษะอาชีพที่สามารถนำไปใช้ได้จริง เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ในอนาคต เป็นต้น 2.2) การใช้เทคโนโลยีในการสอน อาทิ โรงเรียนควรมีการสนับสนุนให้ครูและนักเรียนสามารถเข้าถึงเครื่องมือการเรียนรู้ดิจิทัล เช่น การใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันที่ช่วยในการเรียนรู้และส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน รวมถึงการฝึกอบรมการใช้งานเทคโนโลยีให้กับครูเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอน 2.3) การพัฒนาทักษะของครู อาทิ ครูควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการจัดการห้องเรียน การใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย รวมถึงการเสริมทักษะด้านเทคโนโลยีและการประเมินผลการเรียนรู้ โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมการอบรมและเวิร์กช็อปต่าง ๆ เพื่อเรียนรู้วิธีการสอนใหม่ ๆ ที่สามารถตอบโจทย์การเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละระดับ 2.4) การเสริมสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ อาทิ โรงเรียนควรปรับปรุงห้องเรียนและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เช่น การจัดพื้นที่การเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่นและสร้างแรงบันดาลใจ หรือการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและสามารถเข้าถึงได้ง่ายสำหรับนักเรียนทุกคน 2.5) การสร้างความร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครอง อาทิ โรงเรียนควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้เกิดการ

สนับสนุนจากทุกฝ่ายในการพัฒนานักเรียน นอกจากนี้ ยังสามารถจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับท้องถิ่น เช่น การฝึกอบรมทักษะอาชีพ หรือโครงการพัฒนาชุมชนที่นักเรียนสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และ 2.6) การประเมินผลการเรียนการสอน อาทิ โรงเรียนควรพัฒนาระบบการประเมินที่สามารถประเมินได้ทั้งระหว่างและหลังการเรียนการสอน โดยไม่จำกัดแค่การทดสอบทางวิชาการ แต่ยังคงมีการประเมินทักษะชีวิต การคิดเชิงสร้างสรรค์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในชีวิตจริง ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญา ฤทธิชัย และสุรินทร์ ฤทธิชัย (2565) ได้ศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 พบว่า 1) การวางแผนงานด้านวิชาการ สอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ ดำเนินต้องกระทำด้วยความโปร่งใส สามารถ ตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน 3) ด้านการบริหารงานบุคคล จัดแบ่งให้งานที่เหมาะสมกับบุคคลนั้น ๆ และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป มีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริมและสนับสนุน

ข้อค้นพบ หรือองค์ความรู้ใหม่

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบ จากการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในเนื้อหาหลักสูตรที่โรงเรียนใช้ แม้บางส่วนจะรู้สึกว่าการเรียนยังไม่ครอบคลุมและทันสมัยในบางวิชา ซึ่งนักเรียนบางคนมีความรู้สึกละเลยที่จะนำความรู้ที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้มากนัก จึงมีข้อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในโลกยุคปัจจุบัน และความพึงพอใจในด้านบรรยากาศการเรียนรู้ โดยนักเรียนส่วนใหญ่พึงพอใจกับบรรยากาศการเรียนรู้ภายในโรงเรียน โดยเฉพาะในด้านความสะอาดและความปลอดภัยของสถานที่เรียน แต่บางส่วนยังคงรู้สึกว่าการเรียนที่โรงเรียนมีความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ ๆ ดังนั้น การปรับปรุงและจัดสรรพื้นที่สำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะอย่างเต็มที่จึงเป็นสิ่งจำเป็น เป็นต้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ควรมีการปรับปรุงกระบวนการประเมินผลการเรียนการสอนให้หลากหลายมากขึ้น โดยไม่จำกัดแค่การทดสอบ แต่ควรมีการประเมินทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ การทำงานเป็นกลุ่ม และทักษะชีวิตอื่น ๆ ซึ่งจะช่วยให้การประเมินผลสามารถสะท้อนถึงการพัฒนาด้านวิชาการและทักษะชีวิตของนักเรียน

1.2 ควรส่งเสริมการพัฒนาทักษะของครูในการใช้เทคโนโลยีการสอนและวิธีการสอนที่หลากหลาย โดยเฉพาะการปรับใช้วิธีการสอนที่มีความหลากหลายและตอบสนองกับความต้องการของนักเรียน เช่น การเรียนการสอนแบบโครงงาน การเรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรม หรือการใช้สื่อมัลติมีเดียในการสอน เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและการมีส่วนร่วมจากนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 โรงเรียนควรสร้างความร่วมมือที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้การเรียนการสอนมีความเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมจริง โดยการส่งเสริมกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา เช่น การจัดกิจกรรมร่วมกัน หรือการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนมีความหลากหลายและมีคุณภาพมากขึ้น

2.2 ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน เช่น การเรียนรู้ผ่านการทัศนศึกษาหรือการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และสามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- นัฐภูมิ กุศลคุ้ม และสุรินทร์ ภูสิงห์. (2565). ข้อเสนอแนะเพื่อการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 9(1), 138-150.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2558). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กาฬสินธุ์: ตักสิลาการพิมพ์.
- โยธิน ศิริเอ๋ย. (2559). *ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รหัสวิชา ง 32101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559*. สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2567, จาก <https://www.thoengwit.ac.th/projectkru/projdoc/55.pdf>
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). *รัฐธรรมนูญ 2560*. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก
- ราชกิจจานุเบกษา. (2562). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562*. เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- Fields, D. A., Morales-Navarro, L., & Blikstein, P. (2022). The village that learns: a learning journey across intraventions and domains over two decades in a rural Thai community. *Mind, Culture, and Activity*, 29(3), 191–214.
- Klausmeier, H. J. (1992). Concept Learning and Concept Teaching. *Educational Psychologist*, 27(3), 267–286.
- Mufiannoor, E., Hidayat, M. T., & Soetjipto, S. (2017). Melatihkan kemampuan berpikir kreatif dan pemahaman konsep dengan pembelajaran berbasis inkuiri terbimbing pada materi interaksi makhluk hidup dengan lingkungan, 5(2), 934–941.